

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ธรรมะกับสังคม

2 ชั่วโมง

1 สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การเรียนรู้ศาสนาอื่นนั้นทำให้เราได้ข้อมูลต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ และสามารถปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อศาสนิกชนอื่น และการศึกษาเกี่ยวกับหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือแล้วนำไปปฏิบัติในการดำรงชีวิตแบบพอเพียง และดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม ย่อมทำให้อยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข

2 ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 ตัวชี้วัด

- ส 1.1 ม.1/8** วิเคราะห์และปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนาที่ตนนับถือในการดำรงชีวิตแบบพอเพียง และดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อการอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข
- ม.1/9** วิเคราะห์เหตุผลและความจำเป็นที่ทุกคนต้องศึกษาเรียนรู้ศาสนาอื่น ๆ
- ม.1/10** ปฏิบัติตนต่อศาสนิกชนอื่นในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม

2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

- อธิบายความจำเป็นที่เราควรเรียนรู้ศาสนาอื่นได้
- อธิบายวิธีการปฏิบัติตนต่อศาสนิกชนอื่นในสถานการณ์ต่างๆ ได้
- ปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนาที่ตนนับถือในการดำรงชีวิตแบบพอเพียง และการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมได้

3 สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- พระรัตนตรัย
 - พุทธานุคุณ 9
- อริยสัจ 4
 - ทุกข์ (ธรรมที่ควรรู้) : ชั้น 5 ชาต 4
 - สมุทัย (ธรรมที่ควรละ) : หลักกรรม ความหมายและคุณค่า อบายมุข 6
 - นิโรธ (ธรรมที่ควรบรรลุ) : สุข 2 (กายิก เจตสิก) คิหิสุข
 - มรรค (ธรรมที่ควรเจริญ) : ไตรสิกขา กรรมฐาน 2 ปธาน 4 โภค 3 มงคล 38 (ไม่คบคนพาล คบบัณฑิต บูชาผู้ควรบูชา)

(ชั่วโมงที่ 1)

3) ศาสนิกชนของศาสนาต่างๆ มีการประพฤติปฏิบัติตนและวิถีการดำเนินชีวิตแตกต่างกันตามหลักความเชื่อและคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ

4) การปฏิบัติอย่างเหมาะสมต่อศาสนิกชนอื่นในสถานการณ์ต่างๆ

3.2 สารการเรียนรู้ท้องถิ่น

(พิจารณาตามหลักสูตรสถานศึกษา)

4 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการสื่อสาร

4.2 ความสามารถในการคิด

1) ทักษะการรวบรวมข้อมูล

2) ทักษะการจัดระเบียบ

3) ทักษะการทำให้กระจ่าง

4) ทักษะการสร้างความรู้

5) ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้

6) ทักษะการนำความรู้ไปใช้

4.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

5 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย

2. ใฝ่เรียนรู้

3. อยู่อย่างพอเพียง

4. มุ่งมั่นในการทำงาน

6 กิจกรรมการเรียนรู้

วิธีสอนแบบ สืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)

- นักเรียนสวดมนต์บูชาพระรัตนตรัยและทำสมาธิก่อนเรียนทุกชั่วโมง

ชั่วโมงที่ 1

นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 8

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ

สื่อการเรียนรู้ : บัตรภาพ

คำถามกระตุ้นความคิด

- ครูให้นักเรียนดูภาพกิจกรรมของศาสนาต่างๆ ต่อไปนี้
 - ภาพที่ 1 ภาพผู้นับถือพระพุทธศาสนา นั่งฟังธรรม
 - ภาพที่ 2 ภาพผู้นับถือศาสนาคริสต์ ทำพิธีในโบสถ์
 - ภาพที่ 3 ภาพผู้นับถือศาสนาอิสลาม ทำพิธีละหมาด
 - ภาพที่ 4 ภาพคนปล่อยปลา
 - ภาพที่ 5 ภาพตำรวจจับผู้ร้าย

- นักเรียนมีความประทับใจในกิจกรรมหรือพิธีกรรมของผู้ที่นับถือศาสนาใดบ้าง จงยกตัวอย่างพร้อมอธิบายเหตุผล (พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

- ภาพที่ 6 ภาพคนแจกล้างของเครื่องใช้ให้แก่ผู้ยากจน
 - ภาพที่ 7 ภาพตำรวจจับคนส่งยาเสพติด
2. ครูให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้
- ภาพใดแสดงถึงการปฏิบัติตนของชาวพุทธ (ภาพที่ 1)
 - ภาพใดแสดงถึงการปฏิบัติตนของชาวคริสต์ (ภาพที่ 2)
 - ภาพใดแสดงถึงการปฏิบัติตนของชาวมุสลิม (ภาพที่ 3)
 - ภาพใดแสดงการกระทำที่ทั้งชาวพุทธ ชาวคริสต์ และชาวมุสลิมปฏิบัติได้เช่นกัน พร้อมบอกเหตุผล (ภาพที่ 4 และภาพที่ 6 เพราะแสดงถึงความเมตตาเป็นเรื่องการส่งเสริมให้ทำความดี)
 - ภาพใดแสดงถึงการกระทำที่ทั้งชาวพุทธ ชาวคริสต์ และชาวมุสลิม ไม่ควรปฏิบัติ (ภาพที่ 5 และภาพที่ 7 เพราะแสดงถึงการกระทำที่ไม่ดี ไม่ถูกต้อง เป็นสิ่งที่ควรละเว้นตามคำสอนของศาสนา)
3. ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่า ศาสนาทุกศาสนาสอนให้คนเป็นคนดี ทำความดี ละเว้นความชั่ว ในประเทศไทยมีประชาชนที่นับถือพระพุทธศาสนาส่วนใหญ่ และก็มีผู้นับถือศาสนาคริสต์และอิสลามเป็นจำนวนหนึ่ง การอยู่ร่วมกันในสังคมไทยอย่างสงบสุขนั้น ศาสนิกชนทุกคนต้องเรียนรู้ศาสนาที่ตนนับถือให้เข้าใจลึกซึ้งและปฏิบัติตนตามหลักคำสอนของศาสนาที่นับถือ ทั้งในแง่หลักคำสอนและพิธีกรรม เพื่อจะได้ปฏิบัติตนอย่างถูกต้องในความเชื่อและสิ่งเคารพของศาสนาอื่น ทำให้ไม่เกิดการกระทบกระทั่งกันขึ้น
4. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

(ชั่วโมงที่ 1)

ขั้นที่ 2 สืบราคาค้นหา

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ :

1. หนังสือเรียน พระพุทธศาสนา ม.1	3. ห้องสมุด
2. บทเรียนคอมพิวเตอร์	4. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

1. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน คละกันตามความสามารถ คือ เก่ง ปานกลางค่อนข้างเก่ง ปานกลางค่อนข้างอ่อน และอ่อน ให้แต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้จากหนังสือเรียนหรือบทเรียนคอมพิวเตอร์ Smart L.O. LMS Lite ห้องสมุด และแหล่งข้อมูลสารสนเทศ ในหัวข้อที่กำหนดให้ ดังนี้

- 1) ความจำเป็นที่เราควรเรียนรู้ศาสนาอื่น

คำถามกระตุ้นความคิด

- เพราะเหตุใด เราจึงต้องเรียนรู้ศาสนาอื่น (เพราะจะทำให้เรารู้และเข้าใจหลักคำสอนของศาสนาอื่น และสามารถปฏิบัติตนต่อผู้ที่นับถือศาสนาอื่นได้อย่างเหมาะสม ไม่กระทำการที่ก่อให้เกิดการบาดหมางใจกัน และสามารถอยู่ร่วมกันในสังคม อย่างปกติสุข หรือพิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

- 2) การปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อศาสนิกชนอื่น
ในสถานการณ์ต่างๆ
 - 3) หลักธรรมสำคัญของพระพุทธศาสนา ศาสนาคริสต์
และศาสนาอิสลาม
 - 4) การปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนาที่ตนนับถือใน
การดำรงชีวิตแบบพอเพียง และการดูแลรักษา
สิ่งแวดล้อม
2. สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้ในหัวข้อที่กำหนด
แล้วบันทึกความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาลงในแบบบันทึกการ
อ่าน
 3. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

(ชั่วโมงที่ 1-2)

ขั้นที่ 3 อธิบายความรู้

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ : —

สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาในขั้น
ที่ 2 มาอธิบายแลกเปลี่ยนความรู้กันในสาระสำคัญจนมีความ
เข้าใจกระจ่างชัดเจน ในกรณีที่มีปัญหาหรือมีข้อสงสัยให้สอบถาม
จากครู

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นที่ 4 ขยายความเข้าใจ

สื่อการเรียนรู้ : ใบงานที่ 8.1

คำถามกระตุ้นความคิด

1. สมาชิกแต่ละกลุ่มช่วยกันทำใบงานที่ 8.1 เรื่อง
หลักธรรมของศาสนากับการดำรงชีวิต โดยตอบ
คำถามในตอนที่ 1 และหาข่าวบุคคลที่มีการกระทำที่แสดง
ถึงการดำรงชีวิต แบบพอเพียง และการดูแลรักษา
สิ่งแวดล้อมมาวิเคราะห์ ตามหัวข้อที่กำหนด
 2. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด
- นักเรียนมีความประทับใจในการปฏิบัติตนของ
ผู้ที่นับถือศาสนาอื่นที่เกี่ยวกับการดำรงชีวิต
แบบพอเพียงอย่างไรบ้าง จงยกตัวอย่าง
ประกอบ
(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ใน
ดุลยพินิจของครูผู้สอน)

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบผล

สื่อการเรียนรู้ : ใบงานที่ 8.1

1. ครูซักถามนักเรียนเกี่ยวกับการร่วมมือกันทำใบงานที่ 8.1
ของแต่ละกลุ่ม และความพร้อมในการนำเสนอผลงาน
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานในใบงานที่ 8.1
หน้าชั้นเรียน โดยครูเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้อง

3. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความจำเป็นที่เราควรเรียนรู้ศาสนาอื่น การปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อศาสนิกชนอื่น ในสถานการณ์ต่างๆ การปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนาที่ตนนับถือในการดำรงชีวิตแบบพอเพียง และการดูแลและรักษาสิ่งแวดล้อม

(ชั่วโมงที่ 2)

- ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละคนนำหลักธรรมที่ตนนับถือไปปฏิบัติ (ครูกำหนดระยะเวลาตามความเหมาะสม) แล้ววิเคราะห์ผลการปฏิบัติ จากนั้นรายงานผลต่อครูผู้สอน โดยให้ครอบคลุมประเด็นตามที่กำหนด ดังนี้
 - 1) การปฏิบัติตนแบบพอเพียง และดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม
 - 2) การปฏิบัติตนต่อศาสนิกชนอื่นในสถานการณ์ต่างๆ
 - 3) การเสนอแนวทางการปฏิบัติตนของตนเองด้านศาสนสัมพันธ์

7 การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 8	แบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 8	(ประเมินตามสภาพจริง)
ตรวจใบงานที่ 8.1	ใบงานที่ 8.1	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
ตรวจแบบบันทึกการอ่าน	แบบบันทึกการอ่าน	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
ประเมินการนำเสนอผลงาน	แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง และมุ่งมั่นในการทำงาน	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
ตรวจบันทึกการปฏิบัติตนแบบพอเพียง และดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมด้วยหลักธรรม	แบบประเมินบันทึกการปฏิบัติตนแบบพอเพียง และดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมด้วยหลักธรรม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

8 สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียน พระพุทธศาสนา ม.1
- 2) บทเรียนคอมพิวเตอร์ Smart L.O. LMS Lite พระพุทธศาสนา ม.1 บริษัท เพลย์เอเบิล จำกัด
- 3) บัตรภาพ
- 4) ใบงานที่ 8.1 เรื่อง หลักธรรมของศาสนากับการดำรงชีวิต

8.2 แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องสมุด
- 2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ
 - <http://www.aksorn.com/LC/Rel/M1/17>
 - <http://www.aksorn.com/LC/Rel/M1/18>

การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

**แบบประเมินบันทึกการปฏิบัติตนแบบพอเพียง
และดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมด้วยหลักธรรม**

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1	การปฏิบัติตนแบบพอเพียง และดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม				
2	การปฏิบัติตนต่อศาสนิกชนอื่นในสถานการณ์ต่างๆ				
3	การเสนอแนวทางการปฏิบัติตนของตนเองด้านศาสนสัมพันธ์				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

- ดีมาก = 4 คะแนน
- ดี = 3 คะแนน
- พอใช้ = 2 คะแนน
- ปรับปรุง = 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
11 - 12	ดีมาก
9 - 10	ดี
6 - 8	พอใช้
ต่ำกว่า 6	ปรับปรุง

บัตรภาพ

ภาพผู้นับถือพระพุทธศาสนา นิ่งฟังธรรม

ภาพผู้นับถือศาสนาคริสต์ ทำพิธีในโบสถ์

ภาพผู้นับถือศาสนาอิสลาม ทำพิธีละหมาด

ภาพคนปล่อยปลา

ที่มา : ภาพที่ 1 วิทย์ วิศทเวทย์ และเสฐียรพงศ์ วรธมปก. 2552. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน พระพุทธศาสนา ม.1. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์.

1	2
3	4

ภาพที่ 2 <http://www.manager.co.th/China/ViewNews.aspx?NewsID=9540000090390>

ภาพที่ 3 <http://www.rd1677.com/branch.php?id=47317>

ภาพที่ 4 http://www.samarak.net/content.php?keyPage=votepost&innerPage=votepost_family2&myDataID=100703091746

ภาพตำรวจจับผู้ร้าย

ภาพคนแจกสิ่งของเครื่องใช้ให้แก่ผู้ยากจน

ภาพตำรวจจับคนส่งยาเสพติด

ที่มา : ภาพที่ 5 <http://www.chaibadancrime.com/index.php?lay=show&ac=article&Id=538683622&Ntype=1>

5 | 6 ภาพที่ 6 http://munjeed.com/news_detail.php?id=1346118245

7 | ภาพที่ 7 <http://www.dailynews.co.th/crime/160765>

ใบงานที่

8.1

หลักธรรมของศาสนากับการดำรงชีวิต

ตอนที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. การเรียนรู้ศาสนาอื่นก่อให้เกิดประโยชน์อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. หลักธรรมสำคัญที่เป็นข้อห้ามประพฤติในสิ่งต่างๆ ของพระพุทธศาสนา ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม

ได้แก่อะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. หลักธรรมสำคัญของพระพุทธศาสนา ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม ที่ปฏิบัติแล้วส่งผลดีต่อการดำรงชีวิตแบบพอเพียง ได้แก่อะไรบ้าง ยกตัวอย่างประกอบ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. นักเรียนสามารถนำหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือไปเป็นแนวทางปฏิบัติในการดำรงชีวิตแบบพอเพียง

และดูแลสิ่งแวดล้อมได้อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนหาข่าวบุคคลที่มีการกระทำที่แสดงถึงการดำรงชีวิตแบบพอเพียง และการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมมาติดลงในกรอบ แล้ววิเคราะห์และตอบคำถาม

ชื่อข่าว.....

(สาระสำคัญของข่าว)

ที่มา.....

1. การกระทำที่ดีของบุคคลในข่าวดังกล่าวคืออะไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. การกระทำของบุคคลในข่าวสอดคล้องกับหลักธรรมใด ของศาสนาใด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ผลของการกระทำของบุคคลในชาวดังกล่าวแสดงถึงการดำรงชีวิตแบบพอเพียง และการดูแลรักษา

สิ่งแวดล้อมอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่

8.1

หลักธรรมของศาสนากับการดำรงชีวิต

ตอนที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. การเรียนรู้ศาสนาอื่นก่อให้เกิดประโยชน์อย่างไร

ทำให้คนในสังคมอยู่ด้วยกันอย่างสันติสุข เนื่องจากทุกคนรู้จักศาสนาอื่น ทั้งในแง่หลักคำสอนและหลักปฏิบัติ ทำให้มีความเข้าใจในความรู้สึกนึกคิดของคนที่นับถือแต่ละศาสนา และรู้ว่าเขานับถือสิ่งใดและปฏิบัติต่อสิ่งใด ด้วยความเคารพ เราจะได้ปฏิบัติต่อสิ่งที่เขาเคารพได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ไม่ลบหลู่ดูหมิ่นศาสนาอื่น และรู้ว่าหลักธรรมคำสอนของทุกศาสนาสอนให้ทุกคนเป็นคนดี

2. นักเรียนสามารถนำหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือไปเป็นแนวทางปฏิบัติในการดำรงชีวิตแบบพอเพียงและดูแลสิ่งแวดล้อมได้อย่างไรบ้าง

- 1) พระพุทธศาสนา มีหลักธรรมที่เป็นข้อห้ามสำคัญ คือ ศีล 5 ได้แก่ ห้ามทำลายชีวิต ห้ามขโมย ห้ามผิดประเวณี ห้ามพูดปด และห้ามเสพของมีนเมา
- 2) ศาสนาคริสต์ มีข้อห้ามสำคัญ คือ บัญญัติ 10 ประการ ได้แก่ ห้ามมีพระเจ้าอื่น ห้ามกราบไหว้รูปเคารพ อย่าเอ๋ยนาม พระเจ้าเล่นๆ ให้รักษาวินสบบาโตเป็นวันบริสุทธิ์ ให้นับถือบิดา-มารดา อย่าฆ่าคน อย่าผิดประเวณี อย่าลักทรัพย์อย่าเป็นพยานเท็จ อย่าโลภของเพื่อนบ้าน
- 3) ศาสนาอิสลาม มีข้อห้ามสำคัญ คือ ห้ามกราบรูปเคารพ หรือบุคคลใดๆ ทั้งสิ้น ห้ามคุมกำเนิดทุกวิธีการ ห้ามเผาศพห้ามดื่มสุรา เบียร์ และของมีนเมาใดๆ ห้ามเล่นการพนัน ฯลฯ

3. หลักธรรมสำคัญของพระพุทธศาสนา ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม ที่ผู้ปฏิบัติแล้วส่งผลดีต่อการดำรงชีวิตแบบพอเพียง ได้แก่อะไรบ้าง ยกตัวอย่างประกอบ

- 1) การปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา เช่น ความสันโดษ ทำให้รู้จักใช้จ่าย บริโภคพอประมาณ คิหิสุข ทำให้รู้จักหาทรัพย์มาโดยชอบธรรม และใช้จ่ายอย่างเหมาะสม
- 2) การปฏิบัติตามหลักศาสนาคริสต์ เช่น การไม่โลภของเพื่อนบ้าน อย่าล้าทรัพย์ ทำให้ทุกคนรู้จักหาทรัพย์ด้วยวิธีการที่ถูกต้อง และใช้จ่ายทรัพย์อย่างเหมาะสมพอเพียง
- 3) การปฏิบัติตามหลักของศาสนาอิสลาม เช่น การไม่ดื่มสุรา เบียร์ ของมีเมา ทำให้มีการบริโภคที่เหมาะสมกับความจำเป็นของชีวิต การไม่เล่นการพนัน การทำไม่ให้เกิดความโลภ มีชีวิตอยู่อย่างพอเพียง

4. นักเรียนสามารถนำหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือไปเป็นแนวทางปฏิบัติในการดำรงชีวิตแบบพอเพียง

และดูแลสิ่งแวดล้อมได้อย่างไรบ้าง

- 1) ความไม่โลภ ไม่อยากได้สิ่งต่างๆ เกินความพอดี เช่น ไม่อยากได้เสื้อผ้าใหม่ๆ เสมอ ไม่อยากได้รองเท้า กระเป๋าใหม่ๆ แสดงถึงความไม่พอเพียงและการใช้สิ่งของเครื่องใช้ จากธรรมชาติแบบฟุ่มเฟือย เป็นการทำลายสิ่งแวดล้อม
- 2) กุศลกรรม ทำทุกอย่างในสิ่งที่ดี เช่น ช่วยพัฒนาสภาพแวดล้อมในหมู่บ้านด้วยการปลูกต้นไม้ ลอกคูคลองน้ำที่สกปรก เก็บขยะ เป็นต้น
- 3) สัมมาอาชีวะ หารายได้มาด้วยความซื่อสัตย์ หรือรับเงินจากบิดา มารดาตามที่ท่านให้มา ไม่หยิบฉวยมากกว่าที่ท่านอนุญาต มีความพอเพียงต่อทรัพย์ที่ได้มา และไม่ทำกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นการทำลายสิ่งแวดล้อม

ตอนที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนหาข่าวบุคคลที่มีการกระทำที่แสดงถึงการดำรงชีวิตแบบพอเพียง และการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมมาติดลงในกรอบ แล้ววิเคราะห์และตอบคำถาม

ชื่อข่าว.....

(สาระสำคัญของข่าว)

ที่มา

1. การกระทำที่ดีของบุคคลในข่าวดังกล่าวคืออะไร

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

2. การกระทำของบุคคลในข่าวสอดคล้องกับหลักธรรมใด ของศาสนาใด

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

3. ผลของการกระทำของบุคคลในชาวดังกล่าวแสดงถึงการดำรงชีวิตแบบพอเพียง และการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

แบบบันทึกการอ่าน

ชื่อหนังสือ..... ชื่อผู้แต่ง..... นามปากกา.....
สำนักพิมพ์..... สถานที่พิมพ์..... ปีที่พิมพ์.....
จำนวนหน้า..... ราคา..... บาท อ่านวันที่..... เดือน..... พ.ศ..... เวลา.....

1. สารสำคัญของเรื่อง

.....
.....
.....

2. วิเคราะห์ข้อคิด/ประโยชน์ที่ได้จากเรื่องที่อ่าน

.....
.....
.....

3. สิ่งที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

.....
.....
.....

4. ข้อเสนอแนะของคุณ

.....
.....
.....

ลงชื่อ..... นักเรียน..... ลงชื่อ..... ผู้ปกครอง.....
(.....) (.....)

ลงชื่อ..... ครูผู้สอน.....
(.....)

เกณฑ์การให้คะแนน

ผลงานมีความสมบูรณ์ชัดเจน ให้ 4 คะแนน ผลงานมีข้อบกพร่องเป็นส่วนใหญ่ ให้ 2 คะแนน
ผลงานมีข้อบกพร่องเพียงเล็กน้อย ให้ 3 คะแนน ผลงานมีข้อบกพร่องมาก ให้ 1 คะแนน

แบบประเมิน การนำเสนอผลงาน

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน ประเมินการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามรายการที่กำหนด แล้วขีด ✓ ลงในช่อง
ที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1	นำเสนอเนื้อหาในผลงานได้ถูกต้อง				
2	การลำดับขั้นตอนของเนื้อเรื่อง				
3	การนำเสนอมีความน่าสนใจ				
4	การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่ม				
5	การตรงต่อเวลา				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมสมบูรณ์ชัดเจน	ให้ 4 คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมมีข้อบกพร่องบางส่วน	ให้ 3 คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมมีข้อบกพร่องเป็นส่วนใหญ่	ให้ 2 คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมมีข้อบกพร่องมาก	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
18 - 20	ดีมาก
14 - 17	ดี
10 - 13	พอใช้
ต่ำกว่า 10	ปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรม **การทำงานรายบุคคล**

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่อง
ที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับ ที่	ชื่อ-สกุล ของผู้รับการประเมิน	ความตั้งใจ ในการทำงาน				ความ รับผิดชอบ				การตรงต่อ เวลา				ความ สะอาด เรียบร้อย				ผลสำเร็จ ของงาน				รวม 20 คะแนน
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ ให้ 4 คะแนน
- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง ให้ 3 คะแนน
- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง ให้ 2 คะแนน
- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
18 - 20	ดีมาก
14 - 17	ดี
10 - 13	พอใช้
ต่ำกว่า 10	ปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรม **การทำงานกลุ่ม**

ชื่อกลุ่ม ชั้น

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่อง
ที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1	การแบ่งหน้าที่กันอย่างเหมาะสม				
2	ความร่วมมือกันทำงาน				
3	การแสดงความคิดเห็น				
4	การรับฟังความคิดเห็น				
5	ความมีน้ำใจช่วยเหลือกัน				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้ 4 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้ 3 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	ให้ 2 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
18 - 20	ดีมาก
14 - 17	ดี
10 - 13	พอใช้
ต่ำกว่า 10	ปรับปรุง

แบบประเมิน คุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่อง
ที่ตรงกับระดับคะแนน

คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ด้าน	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1. รักษา ศาสน์ กษัตริย์	1.1 ยืนตรงเมื่อได้ยินเพลงชาติ ร้องเพลงชาติได้ และอธิบายความหมายของ เพลงชาติ				
	1.2 ปฏิบัติตนตามสิทธิและหน้าที่ของนักเรียน				
	1.3 ให้ความร่วมมือ ร่วมใจ ในการทำงานกับสมาชิกในชั้นเรียน				
	1.4 เข้าร่วมกิจกรรมที่สร้างความสามัคคี ประองตอง และเป็นประโยชน์ต่อ โรงเรียนและชุมชน				
	1.5 เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา				
	1.6 เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ตามที่โรงเรียน และชุมชนจัดขึ้น				
2. ซื่อสัตย์ สุจริต	2.1 ให้ข้อมูลที่ถูกต้อง และเป็นจริง				
	2.2 ปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง ละอาย และเกรงกลัวที่จะทำความผิด ทำตาม สัญญาที่ตนให้ไว้กับเพื่อน พ่อแม่หรือผู้ปกครอง และครู				
	2.3 ปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรง				
3. มีวินัย รับผิดชอบ	3.1 ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว และโรงเรียน มีความตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวัน				
4. ใฝ่เรียนรู้	4.1 แสวงหาข้อมูลจากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ				
	4.2 มีการจดบันทึกความรู้อย่างเป็นระบบ				
	4.3 สรุปความรู้ได้อย่างมีเหตุผล				
5. อยู่อย่างพอเพียง	5.1 ใช้ทรัพย์สินของตนเอง เช่น สิ่งของ เครื่องใช้ ฯลฯ อย่างประหยัด คุ่มค่า และเก็บรักษาดูแลอย่างดี และใช้เวลาอย่างเหมาะสม				
	5.2 ใช้ทรัพยากรของส่วนรวมอย่างประหยัด คุ่มค่า และเก็บรักษาดูแลอย่างดี				
	5.3 ปฏิบัติตนและตัดสินใจด้วยความรอบคอบ มีเหตุผล				
	5.4 ไม่เอาเปรียบผู้อื่น และไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน พร้อมให้อภัยเมื่อผู้อื่น กระทำผิดพลาด				

คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ด้าน	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
	5.5 วางแผนการเรียนรู้ การทำงานและการใช้ชีวิตประจำวันบนพื้นฐานของ ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร				
	5.6 รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และสภาพแวดล้อม ยอมรับและ ปรับตัว อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข				
6. มุ่งมั่นในการ ทำงาน	6.1 มีความตั้งใจและพยายามในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย				
	6.2 มีความอดทนและไม่ท้อแท้ต่ออุปสรรคเพื่อให้งานสำเร็จ				
7. รักความเป็นไทย	7.1 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย				
	7.2 เห็นคุณค่าและปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทย				
8. มีจิตสาธารณะ	8.1 รู้จักช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูทำงาน				
	8.2 อาสาทำงาน ช่วยคิด ช่วยทำ และแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น				
	8.3 รู้จักดูแล รักษาทรัพย์สินสมบัติและสิ่งแวดล้อมของห้องเรียน โรงเรียน ชุมชน				
	8.4 เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของโรงเรียน				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้	4	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้	3	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	ให้	2	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
91 - 108	ดีมาก
73 - 90	ดี
54 - 72	พอใช้
ต่ำกว่า 54	ปรับปรุง

แบบบันทึกหลังแผนการสอน

- ด้านความรู้

.....

.....

- ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

.....

.....

- ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....

.....

- ด้านอื่นๆ (พฤติกรรมเด่น หรือพฤติกรรมที่มีปัญหาของนักเรียนเป็นรายบุคคล (ถ้ามี))

.....

.....

- ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

- แนวทางการแก้ไข

.....

.....

ความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง